

Duurzaamheid op stad-, wijk en gebouwniveau

Ballast Nedam is zich bewust van haar impact op de omgeving en staat dan ook voor een duurzame gebiedsinrichting. We kijken verder dan het object, de woning of weg. Een duurzame gebiedsinrichting is een inrichting met een minimale impact op de planeet en laat bewoners langer en gezonder leven. Als Ballast Nedam geloven we dat ieder project ons de kans biedt om een positieve bijdrage te leveren aan de wereld van vandaag en de toekomst.

Voorbeeld van een duurzame gebiedsinrichting is het winnende plan voor de transformatie van de Cartesiusdriehoek in Utrecht. Het plan is gebaseerd op een wetenschappelijke theorie over plekken op de wereld waar mensen langer, gezonder en gelukkiger leven.

Cartesiusdriehoek

De Cartesiusdriehoek in Utrecht wordt door Ballast Nedam Development getransformeerd. **Het plan is gebaseerd op een wetenschappelijke theorie over plekken op de wereld waar mensen langer, gezonder en gelukkiger leven.**

Er is onderzocht welke gewoonten inwoners hebben op plekken waar inwoners uitzonderlijk lang en in goede gezondheid leven. Het bleek dat er negen gemeenschappelijke kenmerken zijn. Voor de nieuwe Utrechtse woonwijk is hiervan een stedelijke vertaling gemaakt naar vier overkoepelende thema's: beweging, gezonde voeding, community en zingeving & ontspanning.

In de Cartesiusdriehoek verrijzen circa 2.600 woningen, een groot centraal park, een school, een supermarkt, horeca en diverse andere voorzieningen. Blikvanger en epicentrum van de buurt wordt het historische CAB-gebouw, met onder meer plek voor muzikale broedplaats dB's, brouwerij Oproer en het nieuwe CABLAB. In het CABLAB zal in nauwe samenwerking met vier Nederlandse universiteiten, verzekeraar ONVZ, de buurt en andere gebruikers worden gewerkt aan de verdere uitwerking van het concept.

OV- en fietsvriendelijk

Het voormalige bedrijventerrein van NS moet de meest gezonde, OV- en fietsvriendelijke wijk van Nederland worden.

Uiteenlopende doelgroepen

De Cartesiusdriehoek wordt een levendige stadswijk met veel groen, met alle stedelijke voorzieningen binnen handbereik en waar wandelen en fietsen het hoofdvervoer vormen. Er is veel aandacht voor duurzaamheid, innovatieve energieoplossingen en voor duurzame (deel-) mobiliteit. De wijk bestaat uit een variatie aan woningtypes voor uiteenlopende doelgroepen. Ongeveer een kwart van de woningen is bestemd voor sociale huur. Het project wordt de komende jaren in fases gerealiseerd. Naar verwachting kan in 2020 worden gestart met de bouw.

CO₂ organisatie Ballast Nedam

Ballast Nedam is een kennisintensieve projectorganisatie. Vanuit de projecten verbeteren wij onze energieprestatie. Onze doelstelling is om in 2020 minimaal 30 procent CO₂-reductie te realiseren ten opzichte van referentie jaar 2008, gerelateerd aan de omzet van onze Nederlandse activiteiten. Dit betreft onze eigen CO₂-emissies (scope 1 en 2) die ontstaan door het energiegebruik in onze kantoren (elektriciteit en verwarming/koeling), op onze bouwlocaties en productielocaties (elektriciteit, gas, cokeskolen en diesel) en mobiliteit (benzine, diesel en CNG).

CO ₂ voetafdruk								
	2008	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CO ₂ (kiloton) inclusief groene stroom)	73	44	33	28	16			
Omzet (Nederland) (M-euro)	1.349	949	770	740	641			
CO ₂ uitstoot (T) per omzet (m euro)	54	47	43	38	25			
Percentage versus basisjaar (2008)	100%	86%	79%	70,4%	46,3%			
Reductiedoelstelling einde jaar		18%	20%	22%	24%	55%	57%	59%
Behaalde reductie	0%	14%	21%	29,6%	53,7%			

Ballast Nedam heeft de CO₂-doelstelling ruimschoots gehaald. Dit komt enerzijds door de initiatieven die er op projecten en bij de bedrijven zijn doorgevoerd en de centrale inkoop van groene stroom. Anderzijds heeft de verkoop van twee productielocaties met een relatief hoge CO₂-emissie (Rademakers en TBS) veel bijgedragen aan de behaalde reductie. Door de verkoop van deze twee productielocaties is de doelstelling niet langer passend. De nieuwe doelstelling voor 2018 is een reductie van 55% ten opzichte van 2008 en is gebaseerd op het resultaat van 2017.

In het eerste halfjaar zijn er vele projecten gegund met een duurzaamheidsambitie. Hiervan zijn de vier meest bijzondere;

- Cartesiusdriehoek – Blue zone
- A-pier Schiphol – LEED
- Nieuw Delft – All-electric
- Hotel Asterweg – BREEAM

A-pier Schiphol – Leed

Schiphol is bekend terrein voor Ballast Nedam. Sinds 1967 zijn we bij veel projecten betrokken geweest die het mogelijk maken om de ambities van Schiphol te verwezenlijken. Waarbij het nu de uitdaging is om de capaciteit van Schiphol uit te breiden door onder andere een nieuwe terminal en pier te maken die duurzaam gecertificeerd is. Hiervoor wordt er uitgegaan van een **LEED Gold certificering**. Er zijn verschillende duurzame maatregelen getroffen in het ontwerp. De toiletten worden met **regenwater** doorgespoeld en er wordt voor vijfduizend vierkante meter aan **zonnepanelen** aangelegd. We passen duurzame materialenkeuze toe in de afwerkingsmaterialen. Een grote deel van de vloer bestaat uit **bamboe**, de tegels zijn gemaakt van **marmergruis** en het plafond van **hergebruikt plastic**.

Nieuw Delft – All-elektrisch

In het Van Leeuwenhoek kwartier te Delft, zijn wij gestart met de aanleg van het **all-electric, aardgasloze energiesysteem** voor de woningen en appartementen die hier gerealiseerd worden. Dit zijn de twee aansprekende ontwikkelingen **Floris en Guldenwater**. Het energiesysteem maakt gebruik van warmte en koude uit de bodem, aangevuld met een elektrische warmtepomp voor bereiding van ruimteverwarming en warm tapwater. Het systeem is aangevuld met een energetisch hoogstaande ventilatiesysteem en zonnepanelen voor het opwekken van de benodigde energie voor de warmtepomp.

Floris is gelegen in de Coendersbuurt, een rustige en autoluwe stadsbuurt met 9 royale herenhuizen aan, op een van de mooiste plekken aan de Graaf Floriskade met uitzicht op de Nieuwe Gracht. Iedere woning draagt door de individueel ontworpen gevels bij aan een fraai en divers straatbeeld. Er is zelfs een woning met een **levende groene gevel** die **luchtzuiverend** is en een positieve bijdrage levert aan de **biodiversiteit**. Alle woningen zijn **energieneutraal** uitgevoerd en zijn daardoor zeer duurzaam in het gebruik.

Guldenwater is gelegen in het Van Leeuwenhoekkwartier aan het nieuw te realiseren Van Leeuwenhoekpark. De totale ontwikkeling betreft 184 woningen, 41 appartementen en 7 royale Parkwoningen. De **energie neutrale Parkwoningen** grenzen direct aan het van Leeuwenhoekpark.

Alle woningen bieden een hoog wooncomfort vanwege de kwalitatieve afwerking en hoge duurzaamheidsprestatie.

Hotel Asterweg – BREEAM

Het project betreft de nieuwbouw van een 'All-Electric' (gasloos) hotel in Buiksloterham, Amsterdam-Noord. Het hotel heeft 204 kamers, hotelfaciliteiten, bar en restaurant met een totale omvang van 6.500 vierkante meter.

Hotel Asterweg is een ontwerp van Studioninedots en is ontworpen als vijf verschillende, met elkaar verbonden volumes in een parkachtige omgeving. Hierbij zal Heddes Bouw & Ontwikkeling modules van Ursem Modulaire Bouwsystemen toepassen. Dit resulteert zich in een **zeer korte bouwtijd** (één jaar) en **eenvoudige montage** op de bouwlocatie. Door de verhoogde efficiency

levert deze manier van bouwen winst op het gebied van duurzaamheid. De ambitie is om een **BREEAM Excellent (****)** certificering te behalen.

CO₂ – Voetafdruk eerst halfjaar 2018

Ballast Nedam verbruikt met name energie voor woonwerk-verkeer, transport, inzet bouwmaterieel, productie in de fabrieken en op de bouwplaatsen. De CO₂ registratie zijn verdeeld in scope 1, scope 2 en scope 3:

De onderstaande CO₂-voetafdruk t/m week 24, periode 6 2018 bestaat uit de uitstoot van:

- Scope 1 = 5.268 ton (Aardgas, diesel, benzine, cokes, CNG en overige fossiele brandstoffen);
- Scope 2 = 3.290 ton (Elektriciteit en stadswarmte);
- Scope 3 = 224 ton (Emissie zijn afkomstig van woon-werk vergoedingen).

Scope 1 & 2							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kantoren	1.354	1.262	1.339	2.205	1.203		
Bouwlocaties	5.737	3.352	2.699	2.477	3.239		
Productielocaties	6.857	4.349	4.320	393	1.153		
Mobiliteit	5.172	3.059	4.000	3.847	2964		
Totaal	19.120	12.022	12.358	8.922	8558		

De voetafdruk voor het eerste halfjaar 2018 is redelijk vergelijkbaar met 2017. Het verschil in kantoren en productielocaties wordt veroorzaakt door het feit dat Haitsma in het verleden het stroom en gasverbruik van de productiehallen noteerde bij kantoren. Dit hebben we met ingang van 2018 aangepast, hetgeen de hogere waarden bij productielocaties verklaart.

De prioriteiten en kansen voor verbetering van de energieprestatie voor Ballast Nedam liggen in de reductie voor mobiliteit en het verwerven van projecten, die CO₂ bewust gegund worden of projecten waarvoor BREEAM of LEED-certificering gevraagd worden.